

Бекітемін
«Павлодар қаласының №16
лицеї-мектебі» КММ басшысы
И.Ж. Тұргульдинова

Утверждаю
Руководитель КГУ «Школы-лицей
№16 города Павлодара»
Тұргульдинова И.Ж.

«Павлодар қаласының №16 лицей-мектебі» КММ Ішкі тәртіп ережелері

Бұл құжат Қазақстан Республикасының Конституциясын, "Білім туралы" ҚР Заңын, ҚР-дағы бала құқықтары туралы Конвенцияны, ҚР Еңбек кодексін, ҚР-дағы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау туралы ережені, мектеп Жарғысын басшылыққа алады.

Мақсаты мен міндеттері:

- Оқушының дамуы мен психологиялық денсаулығын сақтай отырып, мектепте дұрыс жұмыс режимін құру;
- Мектепте бір-біріне құрметпен қарау тәртібін қолдау;
- Заманауи қоғамда оқушыға жеке жауапкершілікті тәрбиелеуде көмек көрсету;
- Жеке адамның құқықтарын құрметтеуге, сондай-ақ қоғамдағы жеке міндеттерді түсінуге тәрбиелеу;
- Жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде мәдениет пен қарым-қатынасты дамытуға тәрбиелеу;

I. мектеп қызметкерлерінің негізгі міндеттері:

1. Мектеп жарғысында белгіленген міндеттерді, лауазымдық нұсқаулықтарды қатаң сақтау.
2. Әкімшіліктің бұйрықтарын уақтылы орындау, белгіленген жұмыс уақытын сақтау, еңбек тәртібін сақтау және жұмысқа уақытын келу.
3. Киімнің іскерлік формасын міндетті түрде сақтау-АҚ және қара, киімнің классикалық түрлері-шалбар, куртка, көкірекше, юбка.
4. Түрлі конфессиялардың киім элементтерін, оның ішінде бас киімдерді (бас киімдер, бас орамалдар, орамалдар және басқалар) киоге тыйым салынады.
5. Түрлі іс-шараларды өткізу немесе дайындау кезінде өте ұқыпты болу, өрт қауіпсіздігі және еңбек қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулықтарды қатаң сақтау.
6. Жарақат алған жағдайда мектеп басшысына хабарлаңыз, алғашқы көмек көрсетіңіз, қажет болған жағдайда жедел жәрдем шақырыңыз.
7. Жұмыс орнын таза ұстаяу, бағалы заттар мен құжаттарды белгіленген тәртіппен сақтау.
8. Жылу мен электр энергиясын үнемді пайдаланыңыз. Оқушыларды мектептің мүлкіне, заттарына ұқыпты қарауға тәрбиелеу.
9. Медициналық қарап-тексеру тәртібі бойынша белгіленген мерзімде медициналық қарап-тексеруден өту, қажет болған жағдайда егу.

10. Мұғалімдер сабак пен үзіліс кезінде оқушылардың өмірі мен денсаулығына жауап береді. Жарақат алған жағдайда шұғыл түрде мектеп әкімшілігіне, медицина қызметкеріне хабарлайды.

11. Егер оқушы сабакқа кешігіп қалса, мұғалімнің сабакқа жібермеуге құқығы жоқ. Егер оқушы үйде кітапты немесе оку құралдарын ұмытып кетсе, мұғалімнің баланы үйге жіберуге, Тәртіпті бұзганы үшін сыныптан шығаруға құқығы жоқ, сонымен бірге кезекші әкімшіге деру хабарлауға құқығы жоқ.

12. Сабак аяқталғаннан кейін мұғалім оқушыларды келесі жағдайлардаға ұстауға құқылы:

- сынып сағаттары мен жиналыстарға;
- сыныптан тыс және мектеп мерекелеріне;
- сынақтар, қосымша сабактар кезінде.

Басқа жағдайлар, тек мектеп әкімшілігінің келісімімен;

13. Мектепішілік кезекшілікті кезекші әкімші (кесте бойынша), кезекші мұғалімдер және кезекші сыныптар, қабат бойынша кезекші мұғалімдер (кесте бойынша) жүзеге асырады. Кезекші әкімші мен кезекші мұғалімдер сабак басталғанға дейін 30 минут бұрын мектепте болуы керек.

14. Өрт, апаттар және басқа да жағдайлар кезінде мектеп қызметкерлері бекітілген эвакуациялау жоспары бойынша әрекет етеді.

15. Төтенше жағдайлар немесе балалар құқық бұзушылықтары туындаған кезде сынып жетекшілері, пән мұғалімдері әкімшілікке деру хабарлауы керек.

II. Кезекші әкімші жауапты:

- мұғалімдердің кезекшілігі үшін;
- мектеп бойынша сынып кезекшілігі үшін;
- қоныраудың уақтылығы үшін;
- мектепішілік режимді орындағаны үшін;
- қабаттардағы кезекшілік үшін.

III. Педагогтар мен қызметкерлердің жұмыс уақыты және оны қолдану.

1. Мектеп 2 ауысында жұмыс істейді. 1 ауысын 8.00 – 14.00; 2 ауысын 14.00-19.15. Мұғалімдер мектепке сабак басталардан 20 минут бұрын келуі керек. Бұл уақыт санитарлық-гигиеналық нормаларға сәйкес кабинетті дайындауға арналған.

2. Сыныптардағы сабактар аптасына 5 күн өтеді. Спорт секциялары мен үйірмелердің сабактары дүйсенбіден сенбіге дейін өткізіледі.

3. Мұғалімдер қонырау шалу арқылы сабакқа кіріседі, ал қоныраудан кейін сабакқа кешігүе жол берілмейді, бұл жұмыс орнында мұғалімнің жоқтығын білдіреді.

4. Демалыс уақыты жұмыс уақыты болып саналады. Демалыс кезінде мұғалімнің жұмысы оку жүктемесіне байланысты. Себепсіз жұмысқа келмеуді мектеп әкімшілігімен талқыланады және акт жасалады.

5. Қызметкерлер аурудың себебі, уақытша еңбекке жарамсыздық парағының ашылуы туралы мектепке алдын-ала хабарлауы керек. Жұмысқа шығу

туралы ақпарат алдын-ала хабарлануы керек. Жұмысқа шыққан алғашқы күні уақытша еңбекке жарамсыздық парагы мектеп директорына берілуі керек. Әкімшіліктің кезекші қызметкері мұғалімдер мен оқушыларды сабактың ауысуы туралы уақтылы хабардар етуі тиіс.

6. Педагог қызметкерлерге және мектептің қосымша қызметкерлеріне тыйым салынады:

- * сабак кестесін өзгерту;
- * сабактарды өткізу уақытын қысқарту;
- * оқушыларды кабинетте мұғалімсіз жалғыз қалдыру;
- * оқушыларды себепсіз сабактан шығару;
- * әріптестерді функционалдық міндеттерден алшақтату;
- * оқушыларға антипедагогикалық әсер ету;
- * ұялы телефондарды пайдалану;
- * ата-аналар мен оқушылардан ақша жинау.

7. Сынып жетекшісі тәртіпті сақтай отырып, асханада сыннып оқушыларының тамақтануын бақылауы керек.

8. Мектепішілік режим біртұтас болып табылады және педагог қызметкерлер оны орындауга міндетті.

9. Мектепішілік тәртіпті бұзғаны үшін мектеп қызметкерлеріне тәртіптік жаза жарияланады.

10. Ішкі еңбек тәртібі ережелерінің орындалуын бақылау мектеп әкімшілігі мен кәсіподак бірлестігіне жүктелген.

IV. Оқушылардың жалпы тәртібі.

IV. I. Мектепке келу және оқушының сыртқы келбеті.

Мектепке баар жолда оқушы қауіпті жерлерде, құрылыш аландауда, қауіпті бұрылыштарда жүрмеуі керек, қауіпсіз бағытты тандауы керек. Қоғамдық көлікте оқушы тәртіп пен қауіпсіздік ережелерін сақтауы керек.

Бірыңғай мектеп формасын кию: - ҚР Білім және ғылым министрлігінің 2016 жылғы 14 қаңтардағы "Орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды бекіту туралы" № 26 бүйрүгіна сәйкес 1-11 мектеп оқушылары мектеп формасын кию тәртібін сақтауы тиіс, оның ішінде:

- ұлдарға арналған мектеп формасына мыналар жатады: көк түсті киім, пиджак, жилет, шалбар, мерекелік көйлек, күнделікті көйлек (қысқы кезеңде тоқыма жилет, сарафан, водолазка) ұлдарға арналған шалбар классикалық үлгіде болуы және ұзындығы бойынша тобықты жабуы керек.
- қыздарға арналған мектеп формасына мыналар жатады: пиджак, жилет, белдемше, классикалық үлгідегі шалбар, жейде (қысқы кезеңде: тоқыма жилет, сарафан, водолазка) қыздарға арналған классикалық үлгінің кең формасына ие болуы және тобықты ұзындығы бойынша жабуы керек.
- мектеп формасына түрлі конфессиялардың киім-кешек заттарын енгізуге жол берілмейді (ұлдар үшін: қысқы балахон шалбар, қырынбаған сақал, бас

киім, кыздар үшін: ұзын белдемше, сарафан, бас киім, орамал, хиджаб, никаб).

IV. 2. Оқушының мектепте болу және қайту уақыты, сабакты босату, сабактан босату.

1. Сабактар мектеп директоры бекіткен оку кестесіне сәйкес өткізіледі. Сабактың ұзақтығы-45 минут. Қонырау уақыты мектеп директорының бұйрығымен және санитарлық ережелермен белгіленеді. Оқушы сабакқа кешіккен жағдайда, ол мектеп әкімшілігіне түсініктеме береді. Оқушы тек мектеп директорының немесе кезекші әкімшінің рұқсатымен сабактан босатылады. Сабак барысында оқушы мектептен сынып жетекшісінің немесе кезекші әкімшінің жазбаша рұқсатымен шығады.

2. Қауіпсіздік мақсатында Мектепке бөгде адамдар, ата-аналар немесе занды өкілдер кезекші әкімшінің рұқсатымен ғана келеді.

3. Егер сыныптан тыс іс-шаралар жоспарланбаған болса, оқушылар сабак аяқталғаннан кейін мектептен үйге оралуы керек; сабакты босатқан жағдайда, оқушы сынып жетекшісіне тиісті құжаттарды: медициналық анықтаманы немесе ата-анасының түсіндірмесін алып келуі керек. Егер оқушы себепсіз сабакты өткізіп алса, құжаттар болмаған жағдайда директордың атына түсініктеме жазады.

IV. 3. Оқушылардың тәртібіне қойылатын жалпы талаптар:

1. Оқушылар мұғалімдерге "Сіз" деп жүргініп, есімдері мен әкесінің атын толық айтып, үлкендерді құрметтеуі керек;
2. Мектептен тыс мектептің тәртібін сақтау;
3. Мектеп оқушылары тіл мәдениетін және ана тілінің тазалығын сақтауға міндетті;
4. Оқушылар мектептегі тәртіп ережелерін, өрт қауіпсіздігін, жол қозғалысы ережелерін, қауіпсіздік техникасын сақтауға міндетті.
5. Оқушылар мектеп қызметкерлері мен кезекшілердің ескертулеріне дұрыс қарауы, кезекшінің немесе мұғалімнің бірінші талабынан бастап өзінің тегін, атын немесе сыныбын хабарлауы тиіс.
6. Ата-аналар оқушылардың мектеп мүлкіне зиян келтіргені үшін жауап береді.
7. Оқу процесі кезінде бөгде адамдардың оқу орнының ғимаратында және мектеп аумағында болуына тыйым салынады.

IV. 4. Сабак барысында оқушылардың тәртібі.

Сабакқа әрдайым кешігіп келетін, тәртіпті бұзатын оқушыларды мектеп әкімшілігі түсіндіру жұмыстарына шақырады, оқушының ата-аналарына тәртіпті бұзу туралы ескертеді. Қонырау шалғаннан кейін оқушылар кабинетте өз орындарына отыруы керек және сабакқа қажет нәрсенің бәрін дайындауы керек. Сабакта оқушыларда міндетті түрде күнделік, пән бойынша жұмыс дәптері, окулық, жазбаша және сыйбалық құралдар, сабакқа қатысты құралдар болуы тиіс. Оқушыларға сабакқа қандай

құралдар әкелу керектігін мұғалім шешеді. Сабакқа оқуға байланысты емес заттарды әкелуге болмайды. Құнделік пен оқу дәптерлері мұғалімге бірінші талаптан берілуі керек. Оқушы әрқашан үй тапсырмасын орындауы керек. Оқушылар міндettі түрде мұғалімнің түсіндірмесін, сыныптастарының жауабын тындауы керек. Сабакта сыртқы істермен айналыспаңыз, сойлеспеніз, шу шығармаңыз. Оқушылар мұғалімнің ескертулеріне уақтылы назар аударады; сабактан өз бетінше кетуге, мұғалімнің рұқсатынсыз сыныптан шығуға тыйым салынады. Оқушылар оқу кабинеттерінің талаптарына сәйкес еңбек қауіпсіздігі ережелерін сақтауы керек; сабактан кейінгі үзілістер тек мұғалімге беріледі. Тек мұғалім сабак аяқталғанын хабарлайды. Сыныптан шықпас бұрын оқушылар өз орындарын ретке келтіреді.

IV. 5. Оқушының сабак алдындағы, үзілістегі және сабактың сонындағы тәртібі.

1. Үзіліс кезінде оқушылар кабинетті желдету мақсатында дәлізге шығуы керек;
2. Оқушылар кезекші мұғалімге, мектеп әкімшісіне бағынуға, тәртіпті сақтауға міндettі; басқаларға зиян келтіретін, жүгіру, секіру, қозғалыс ойындарына кедергі келтіретін немесе ұйымдастыратын істермен айналыса алмайды;
3. Үзіліс кезінде оқушылар сыныптан шығып, жұмыс орындарын таза және ұқыпты ұстайды;

V. Ата-аналардың (занды өкілдердің) құқықтары мен міндettтері.

1. Ата-аналар (занды өкілдер) міндettі:

- өз балаларын тәрбиелеу, олардың жалпы білім алуды үшін қажетті жағдайлар жасау, оқушылардың окуын уақтылы бақылауға жаупаты болу;
- мектепке оқушы туралы қажетті ақпаратты уақтылы ұсыну, сабакта баланың болмау себебін хабарлау;
- оқушылардың академиялық қарыздарын жоюды қамтамасыз ету;
- баланы табысты оқыту мен тәрбиелеу үшін қажетті құралдармен, оның ішінде спорттық киіммен, ауысымдық аяқ киіммен, еңбекке баулу үшін нысанмен қамтамасыз етуге; сыныптық және жалпы мектептік ата-аналар жиналыстарына қатысуға, педагогтердің, әкімшіліктің шақыруы бойынша мектепке келуге;
- білім алушылардың мектеп мүлкіне келтірген зиянын өтеу;
- мектеп қызметкерлерінің еңбегі мен құқықтарын құрметтеу, олардың беделін сақтау;
- мектеп жарғысының және осы Қагидалардың талаптарын сақтау;
- кәмелетке толмагандардың тәрбие мен оқыту мәселелеріндегі мүдделерін тек занды өкілдер-ата-аналар ғана сақтайды;
- төтенше жағдайлар немесе балалар құқық бұзушылықтары туындаған кезде сынып жетекшілері мен мектеп әкімшілігін дереу хабардар ету қажет.

2. Ата-аналардың (занды өкілдердің) құқығы бар:

- балалардың занды құқықтары мен мұдделерін қорғауға;
- ҚР қолданыстағы заңнамасына және мектеп Жарғысына сәйкес мектепті басқаруга қатысу;
- мектеп Жарғысымен және білім беру процесін ұйымдастыру тәртібін белгілейтін басқа да құқық белгілейтін және нормативтік құжаттармен, оның ішінде осы Қағидалармен танысу;
- білім беру процесінің барысы мен мазмұнымен, оқушылардың бағаларымен танысу;